

Helmutas Šabasevičius, LKTI

Oidipo vaizdiniai Lietuvos teatre

Pranešime apžvelgiama antikinių tragedijų vizualizavimo tradicija Lietuvos scenografijoje daugiausiai dėmesio skiriant Oidipo temai. XX a. ketvirtajame – aštuntajame dešimtmečiais, statant Sofoklio tragedijas, dažniausiai siekta iliustruoti antikinius motyvus pasitelkiant senosios Graikijos architektūros ir dailės formas (Boriso Dauguviečio ir Liudo Truikio „Edipas Kolone“, 1939, Valstybės teatras; Juozo Miltinio ir Algimanto Mikėno „Karalius Edipas“, 1977, Panevėžio dramos teatras), o XX a. paskutiniajame dešimtmetyje – XXI a. pradžioje pradėta ieškoti vaizdinių paralelių su nūdiena, postmodernistinės vizualinės kultūros ženklais (Rimo Tumino ir Adomo Jacovskio „Karalius Edipas“, 1998, Lietuvos nacionalinis dramos teatras; Oskaro Koršunovo ir Jūratės Paulėkaitės „Oidipas karalius“, 2002, Oskaro Koršunovo teatras).

XX a. dramaturginės Oidipo temos interpretacijos (Jeano Anouilh'o, Irenos Bučienės ir Virginijos Idzelytės „Antigonė“, 1978, Lietuvos valstybinis akademinis dramos teatras; Sigito Parulskio, Oskaro Koršunovo ir Žilvino Kempino „P. S. byla O. K.“, 1997, Lietuvos valstybinis akademinis dramos teatras) taip pat skatino novatoriškas scenografines formas, kurios būdingos ir kol kas paskutiniam spektakliui šia tema – Gintaro Varno ir Gintaro Makarevičiaus spektakliui „Oidipo mitas. Tėbų trilogija“ (2016, Lietuvos nacionalinis dramos teatras).